

I. DISPOSICIÓN XERAIS

XEFATURA DO ESTADO

11070 *Lei orgánica 14/2015, do 14 de outubro, do Código penal militar.*

FELIPE VI

REI DE ESPAÑA

Saiban todos os que a viren e a entenderen que as Cortes Xerais aprobaron e eu sanciono a seguinte lei orgánica:

PREÁMBULO

I

A aprobación do Código penal militar pola Lei orgánica 13/1985, do 9 de decembro, non constituíu unha simple reforma das leis penais militares senón a súa adecuación á Constitución española, desenvolvendo o seu artigo 117.5 ao proclamar os principios de legalidade, culpabilidade, igualdade e retroactividade da lei penal máis favorable, e iniciou a codificación separada das leis orgánicas relativas á xustiza militar que culminou na Lei orgánica 2/1989, do 13 de abril, procesual militar, para cumprir o propósito inaprazable de reformar o sistema xudicial castrense segundo os principios constitucionais.

Unha das maiores novidades do Código penal militar de 1985 consistiu en que deixou de ser un código completo ou integral para converterse nunha norma penal complementaria do Código penal, dado o seu carácter de lei penal especial respecto do texto punitivo común. Con todo, non foi posible acadar totalmente este desexable propósito, recollido no seu preámbulo, pola incerteza naquelas datas do proceso de codificación penal común, pois habería que esperar unha década para a aprobación do vixente Código penal pola Lei orgánica 10/1995, do 23 de novembro. Como consecuencia desta indefinición, só se puido aprobar en 1985, a pesar da promulgación da Lei orgánica 14/1985, do 9 de decembro, un Código penal militar parcialmente complementario do ordinario e de excesiva extensión en comparación cos modelos dos códigos castrenses contemporáneos.

Así pois, a necesidade de promulgar un novo Código penal militar non só deriva do tempo transcorrido desde a súa entrada en vigor e do mandato establecido no número 3 da disposición derradeira oitava da Lei orgánica 9/2011, do 27 de xullo, de dereitos e deberes dos membros das Forzas Armadas, senón da súa natureza de lei penal especial que debe acoller no seu articulado unicamente os preceptos que non teñen cabida no texto común ou, aínda téndoa, requiren algunha previsión singular que xustifique a súa incorporación á lei militar dentro do ámbito estritamente castrense que preside o seu recoñecemento constitucional.

En efecto, a doutrina constitucional, interpretando o artigo 117.5 da Constitución española, considera que o seu propósito é limitar o ámbito da xurisdición militar ao estritamente indispensable. Concepto que se identifica, en tempos de normalidade, cos delitos exclusivamente militares tanto pola súa directa conexión cos obxectivos, tarefas e fins propios das Forzas Armadas (indispensables para as exixencias defensivas da comunidade como ben constitucional), como pola necesidade dunha vía xudicial específica para o seu coñecemento e eventual represión.

En consecuencia, a idea que presidiu a redacción do presente Código penal militar é que os bens xurídicos protexidos pola norma penal deben ser estritamente castrenses en función dos fins que constitucionalmente corresponden ás Forzas Armadas, dos medios postos á súa disposición para cumprir as súas misións e do carácter militar das obrigas e deberes cuxo incumprimento se tipifica como delito militar.

Pero existen máis motivos para acometer unha reforma en profundidade do Código penal militar. En primeiro lugar, o proceso de modernización da organización militar, a profesionalización xa culminada das Forzas Armadas, o novo modelo organizativo e de despregamento territorial da forza, e a permanente participación de unidades militares españolas en misións internacionais fóra do noso territorio, integradas en unidades multinacionais ou en organizacións supranacionais.

En segundo termo, resulta necesario dar cumprimento ás obrigas convencionais asumidas por España, en particular relativas á prevención e castigo das violacións do dereito internacional humanitario, así como ás derivadas da ratificación pola Lei orgánica 6/2000, do 4 de outubro, do Estatuto da Corte Penal Internacional.

En terceiro lugar, considérase imprescindible introducir novas figuras delituosas que, agrupadas nun título propio, outorguen protección penal ao exercicio dos dereitos fundamentais e das liberdades públicas dos militares, por imperativo da citada Lei orgánica 9/2011, do 27 de xullo, de dereitos e deberes dos membros das Forzas Armadas. Reformas ás cales hai que engadir aquelas de orde técnica derivadas da experiencia na aplicación xurisprudencial do Código penal militar de 1985 e outras de adaptación terminolóxica a unha linguaxe técnico-xurídica máis actual e de común aceptación.

Por estas razóns xustifícase a elaboración dun Código penal militar completo, cuxa aprobación facilitará a súa aplicación práctica, á vista dos numerosos preceptos que deberían ser modificados e a notable redución do seu contido, tanto na súa parte xeral ou de principios básicos como na súa parte especial ou de tipoloxía delituosa. Redución que comporta a presentación dun texto punitivo castrense cuxo articulado non acada en número a metade do articulado do aprobado en 1985, como lóxica consecuencia do principio de complementariedade da lei penal militar respecto do Código penal común, e acorde cos modelos actuais de códigos ou leis penais militares dos países do noso ámbito sociocultural e máis asidua relación no eido da defensa nacional.

II

O novo texto legal divídese en dous libros, o primeiro dedicado ás disposicións xerais e o segundo a tipificar os delitos e ao establecemento das súas penas. É ben apreciable a redución do articulado no libro primeiro, debido á aplicación supletoria do Código penal, ao terse depurado o castrense de numerosas disposicións innecesarias profundando no citado principio de complementariedade da lei penal militar.

O título I do libro primeiro regula, en primeiro lugar, o ámbito de aplicación do Código penal militar, con separación das infraccións disciplinarias militares. O artigo primeiro proclama a supletoriedade das disposicións do Código penal e a aplicación, en todo caso, do seu título preliminar, o que permite omitir toda referencia aos principios penais xa recoñecidos no texto punitivo común.

A aplicación deste código aos membros da Garda Civil regúlase de modo detallado no mesmo precepto, con exclusión do ámbito competencial militar para coñecer das accións ou omisións encadrables nos actos propios do servizo desempeñado no exercicio de funcións de natureza policial.

Interpretando o artigo 7 bis do derogado Código penal militar, a xurisprudencia da Sala Quinta e Sala de Conflitos do Tribunal Supremo considerou que se debía aplicar tal corpo legal cando os membros da Garda Civil, desde a súa condición de militares, realicen feitos que afecten bens xurídicos propios da orde castrense radicados sobre todo na disciplina, a relación xerárquica, a unidade e a cohesión interna, a protección dos medios e recursos postos á súa disposición ou ao desempeño de funcións e cumprimento de deberes esenciais non encadrables nos servizos policiais. Así, en situacións de normalidade optouse, para determinar a aplicación dos seus preceptos aos membros da Garda Civil, por aqueles bens xurídicos que non poden quedar sen protección penal nun corpo de natureza militar, como os tutelados no título II (delitos contra a disciplina), así como os delitos contra a seguridade e defensa nacionais (título I), os delitos relativos ao exercicio dos dereitos fundamentais e das liberdades públicas (título III) e os delitos contra os deberes do servizo (título IV). Nos supostos previstos nos títulos I, III e IV exclúense

aqueles accións ou omisións que fosen encadrables en actos propios do servizo desempeñado no exercicio de funcións de natureza policial.

As referencias que o Código penal militar que se derroga realizaba á locución «tempos de guerra» substitúense pola utilización en determinados tipos penais da expresión «en situación de conflito armado», conforme o concepto e terminoloxía empregados polos convenios de Xenebra do 12 de agosto de 1949, os seus protocolos adicionais e a xurisprudencia consolidada en materia de dereito internacional humanitario.

Por outra banda, mantéñense as definicións que encabezan tradicionalmente o código castrense, como a de militar, autoridade militar, sentinela, superior, actos de servizo, inimigo ou orde, entre outras, actualizadas de acordo coas exigencias derivadas da lexislación interna ou internacional ratificada por España, e das precisións achegadas pola xurisprudencia e a doutrina.

O título II está dedicado a regular o delito militar, concepto central do presente código arredor do cal se constrúe a especialidade da Lei penal militar e o seu carácter complementario do Código penal. Así, a noción de delito militar abarca non só os definidos especificamente na parte especial (libro segundo) do código castrense como delitos militares, senón tamén aquelas condutas que lesionan bens xurídicos estrita ou esencialmente militares incriminados na lexislación penal común, sempre que sexan cualificados pola condición militar do autor e, ademais, pola súa especial afección aos intereses, ao servizo e á eficacia da organización castrense. A esta concepción obedece a consideración como delitos militares dos delitos de traizón e delitos contra as persoas e bens protexidos en caso de conflito armado, cando son cometidos por un militar con abuso das facultades e infracción dos deberes establecidos na Lei orgánica 9/2011, do 27 de xullo, de dereitos e deberes dos membros das Forzas Armadas, ou na Lei orgánica 11/2007, do 22 de outubro, reguladora dos dereitos e deberes dos membros da Garda Civil. Atribúeselle tamén a consideración de delito militar ao de rebelión unicamente en caso de conflito armado internacional.

Nos delitos militares recoñécese como circunstancia atenuante moi cualificada a provocación ou outra actuación inxusta por parte do superior que prodúcese no subordinado arrebatado, obcecación ou outro estado pasional semellante. Tamén se define a reincidencia, para os efectos do presente código.

O título III regula as penas, as súas clases, efectos, regras de aplicación e cumprimento. É notable a simplificación do sistema penoloxico e a súa adecuación ao do Código penal, incluíndo a clasificación en penas graves e menos graves. Así mesmo, determínase o lugar de cumprimento, establecemento penitenciario militar, das penas privativas de liberdade impostas a militares e as especialidades previstas para a situación de conflito armado. Como novidade establécense a pena de multa, que se incorpora como sanción alternativa para determinados delitos culposos, a pena de localización permanente e a revogación de ascensos.

Na aplicación das penas, os tribunais militares seguirán as mesmas regras sinaladas no Código penal e razoarán na sentenza a individualización penal.

Ao establecerse como pena mínima privativa de liberdade a de prisión de tres meses e un día, facúltanse os tribunais para a redución nun ou dous graos, cando corresponda segundo as regras do Código penal, sen que poida ser inferior a dous meses e un día, con obxecto de diferenciala da sanción máxima de sesenta días de arresto prevista no réxime disciplinario militar.

Determínase a substitución da pena común de traballos en beneficio da comunidade, pouco adecuada para cumprirse no ámbito castrense, pola pena de localización permanente establecida no Código penal.

Confíreselles aos tribunais militares a facultade de aplicar as formas substitutivas de execución das penas privativas de liberdade e habilítanse para aplicar as medidas de seguridade e consecuencias accesorias previstas no Código penal.

Por seren de aplicación supletoria as normas correspondentes do Código penal, en virtude do principio de complementariedade, desaparece no presente código toda

referencia ás normas sobre extinción da responsabilidade penal e responsabilidade civil subsidiaria do Estado.

III

O libro segundo, «Delitos e as súas penas», tipifica os delitos militares e establece as penas a través dos seus cinco títulos, onde se recollen os ilícitos penais especificamente castrenses cunha tipificación precisa, respectuosa co principio de legalidade e taxatividade, debidamente depurada e actualizada. Nalgúns delitos, para evitar problemas de alternatividade e anoxosas repeticións, contense unha simple remisión á descrición típica prevista no Código penal, conforme o principio de complementariedade que preside este código.

O título I, dividido en oito capítulos, castiga os delitos contra a seguridade e defensa nacionais.

O capítulo I tipifica con carácter independente determinadas condutas constitutivas do delito de traizón militar, ao non atoparse previstas no delito de traizón do Código penal e castígaas, pola súa gravidade, coa máxima pena privativa de liberdade establecida neste código. No capítulo II sanciónase a espionaxe militar como delito militar específico.

No capítulo III, a revelación de segredos e informacións relativas á seguridade e defensa nacionais remítese ás condutas así tipificadas no Código penal, para agravar a pena en situación de conflito armado ou estado de sitio. A mesma técnica de remisión ao Código penal e idénticas consecuencias punitivas utilízanse no capítulo IV en relación cos delitos de atentados contra os medios ou recursos da seguridade e defensa nacionais. En tal capítulo, entre outros, castígase a violación de dependencia ou establecemento militar.

O capítulo V tipifica como delito militar o incumprimento de bandos militares en situación de conflito armado ou estado de sitio e o capítulo VI, baixo a epígrafe de Disposicións comúns, incrimina determinadas condutas relativas aos delitos de traizón e espionaxe, potencia aliada (que define) e actos preparatorios (conspiración, proposición e provocación).

No capítulo VII agrúpanse os delitos contra sentinela, autoridade militar, forza armada (que define) e policía militar, recollendo as súas especialidades en caso de conflito armado, estado de sitio ou no curso dunha operación internacional coercitiva ou de paz.

As aldraxes a España (á súa bandeira, ao himno ou a algún dos seus símbolos ou emblemas), á Constitución ou ao rei e as inurias á organización militar incrimínanse no capítulo VIII cando o suxeito activo teña a condición militar.

O núcleo máis característico das infraccións penais militares está constituído polos delitos contra a disciplina, que se agrupan no título II.

A ruptura colectiva da disciplina militar castígase como delito de sedición militar no capítulo I, incriminando condutas de diferente gravidade e os actos preparatorios. Está previsto que as condutas menos graves se poidan sancionar en vía disciplinaria militar.

O capítulo II tipifica baixo a epígrafe de insubordinación o insulto ao superior e a desobediencia. No insulto a superior, ademais dos clásicos malos tratos de obra engadiuse a incriminación dos atentados contra a liberdade ou indemnidade sexuais.

No delito de desobediencia, descrito en termos ben consolidados pola doutrina xurisprudencial, establécese a exención de responsabilidade criminal, de forma similar á prevista no Código penal e no Estatuto da Corte Penal Internacional, por desobedecer ordes que entrañan a execución de actos que manifestamente constitúan delito, en particular contra a Constitución, ou unha infracción manifesta, clara e terminante dun precepto de lei ou do dereito internacional dos conflitos armados. Para os efectos deste delito incorpórase unha definición de superior concordante coa establecida na Lei orgánica 9/2011, do de 27 de xullo, de dereitos e deberes dos membros das Forzas Armadas.

O capítulo III incrimina o abuso de autoridade castigando, entre outras condutas, os malos tratos de obra, o trato degradante, inhumano ou humillante, os actos de agresión ou abusos sexuais, os actos de acoso tanto sexual e por razón de sexo como profesional, as

ameazas, coaccións, injurias e calumnias, así como os atentados á intimidade, dignidade persoal e no traballo e os actos discriminatorios.

Unha das novidades máis relevantes deste código é a incorporación do título III, que castiga os delitos relativos ao exercicio dos dereitos fundamentais e das liberdades públicas polos militares, outorgando adecuada protección penal a tales dereitos e liberdades ao tempo que cumpre co mandato expresado no número 3 da disposición derradeira oitava da Lei orgánica 9/2011, do 27 de xullo, de dereitos e deberes dos membros das Forzas Armadas.

O máis extenso dos títulos do Código penal militar (título IV) agrupa en oito capítulos os delitos contra os deberes do servizo. O seu capítulo I incrimina a covardía cualificada por un elemento subxectivo do inxusto: o temor ao risco persoal que viole un deber castrense exigible a quen posúa a condición militar.

A deslealdade integra o contido do capítulo II, castigándose a información militar falsa na cal están previstos os efectos atenuantes da retractación.

O capítulo III castiga os delitos contra os deberes de presenza e de prestación do servizo, sancionando, en primeiro lugar, o abandono de destino ou residencia, á vez que se coida a debida coordinación cos prazos establecidos no réxime disciplinario militar.

O clásico delito de deserción caracterízase pola concorrencia do ánimo de subtraerse permanentemente ao cumprimento das obrigas militares que cualifica a ausencia ou a non presentación na unidade, destino ou lugar de residencia.

Conduas particularmente incriminadas neste capítulo son os quebrantamentos especiais do deber de presenza como a ausencia fronte ao inimigo, rebeldes ou sediciosos ou en circunstancias críticas, quedar en terra á saída do buque ou aeronave, así como a inutilización voluntaria e simulación para eximirse do servizo. O capítulo péchase cunha disposición común que sanciona os actos preparatorios.

O capítulo IV castiga os delitos contra os deberes do mando sancionando, en primeiro lugar, a infracción dos seus deberes en diversas situacións de conflito armado ou estado de sitio. Tamén se regula de forma especial a responsabilidade do mando e se castiga a súa tolerancia ante abusos de autoridade, extralimitacións e delitos militares cometidos polos seus subordinados. Completan este capítulo a tipificación das extralimitacións no exercicio do mando e exposición da unidade a riscos innecesarios.

Os quebrantamentos do servizo integran o contido do capítulo V incriminándose, en primeiro lugar, o abandono dun servizo de armas ou de calquera outro servizo en determinadas circunstancias. Regúlanse, en segundo lugar, os delitos contra os deberes de sentinela como o abandono de posto, o incumprimento das súas obrigas con grave dano ao servizo ou o incumprimento dos labores de vixilancia dos espazos aéreos. Finalmente, sanciónase a embriaguez ou a drogadicción en acto de servizo de armas ou exercendo mando.

O capítulo VI castiga a omisión do deber de socorro cometida polos militares, desde as condutas máis reprobables por tratarse de situacións de perigo en caso de conflito armado ou estado de sitio ata a incriminación do feito de deixar de socorrer o compañeiro en perigo grave. Tamén se sanciona por remisión ao Código penal a omisión de socorro cometida polo militar nunha misión de colaboración coas administracións públicas.

Un dos capítulos que incorpora maiores novidades ao presente código é o relativo aos delitos contra a eficacia no servizo (capítulo VII). Abarca desde condutas imprudentes ata violacións dos deberes militares que inciden directamente no ben xurídico protexido: a eficacia no desenvolvemento dos labores estritamente castrenses. Así se castigan, en primeiro lugar, determinados danos previstos no Código penal perpetrados por un militar e outras condutas lesivas cometidas por imprudencia grave. Inclúense na tipificación de tales danos ocasionados por naufraxio, abordaxe, varada, aterraxe indebida ou colisión con outra aeronave para incriminar aqueles delitos náuticos máis característicos que figuraban no desaparecido título VII do Código penal militar de 1985, relativo aos delitos contra os deberes do servizo relacionados coa navegación.

En segundo lugar, sanciónase o incumprimento doloso dunha consigna xeral, a inobservancia imprudente dunha orde recibida e unha serie de condutas concretas que

poderían ser definidas como accións de risco ou incumprimento doloso de deberes militares fundamentais ocasionando grave dano para o servizo.

A innovación máis demandada pola realidade criminolóxica e con abundantes exemplos na lexislación comparada é a incriminación do tráfico ilegal de drogas tóxicas, estupefacientes ou substancias psicotrópicas con remisión aos tipos do Código penal, cando tales feitos son cometidos por un militar en instalacións militares, buques, aeronaves, campamentos ou durante exercicios. Circunstancias que afectan indubidablemente a eficacia na prestación do servizo e comportan un risco evidente para quen utiliza armas e medios cuxo manexo require un especial deber de coidado, polo que o castigo deste delito debe ser incorporado ao ámbito estritamente castrense.

Outro dos destacados delitos que tipifica este capítulo consiste na imprudencia en acto de servizo de armas con resultado de morte ou lesións constitutivas de delito, coa remisión para o seu castigo ás penas previstas no Código penal para o homicidio ou lesións imprudentes.

Finalmente, o capítulo VIII incrimina o uso indebido de uniforme ou distintivos militares que se cualifica como delito contra outros deberes do servizo.

Ademais castígase especificamente o militar que deixe de promover a persecución de delitos ou non os denuncie.

O título V e último da segunda parte do presente código refírese aos delitos contra o patrimonio no ámbito militar. Á beira de infraccións clásicas, como a solicitude de crédito para atención suposta, incrimínanse con remisión aos tipos previstos no Código penal os delitos de furto, roubo, apropiación indebida e dano cometido por un militar en relación co equipamento regulamentario, materiais ou efectos.

Complétase a tipificación do prevalemento dun militar para procurarse intereses nun contrato que afecte a Administración militar coa remisión ao delito previsto no artigo 441 do Código penal para completar o castigo destas condutas reprobables.

Así mesmo, sanciónase penalmente o incumprimento de contrato en caso de conflito armado ou estado de sitio, cando resulten afectados os intereses da defensa nacional. O título finaliza coa incriminación específica da receptación, que remite para o seu castigo ás penas e medidas previstas no Código penal.

IV

Incorpóranse a este código dúas disposicións adicionais, así como as oportunas disposicións transitorias e derogatoria.

A disposición derradeira primeira modifica numerosos e importantes preceptos da Lei orgánica 4/1987, do 15 de xullo, da competencia e organización da xurisdición militar, en particular regulando a intervención do Consello Xeral do Poder Xudicial nos nomeamentos dos membros dos órganos xudiciais militares. A disposición derradeira segunda modifica diversos preceptos da Lei orgánica 2/1989, do 13 de abril, procesual militar.

As disposicións derradeiras terceira e cuarta realizan as adaptacións precisas do articulado da Lei 39/2007, do 19 de novembro, da carreira militar, e da Lei 29/2014, do 28 de novembro, de réxime de persoal do corpo da Garda Civil, en relación cos efectos da pena de suspensión militar de emprego.

A disposición derradeira quinta modifica e engade unha nova falta grave á Lei orgánica 8/2014, do 4 de decembro, de réxime disciplinario das Forzas Armadas.

V

Na súa tramitación, esta lei orgánica, como anteproxecto, foi sometida a informe das asociacións profesionais das Forzas Armadas e da Garda Civil, do Consello Xeral do Poder Xudicial, do Consello Fiscal, do Consello de Persoal das Forzas Armadas, do Consello da Garda Civil e do Consello de Estado.

LIBRO PRIMEIRO

Disposicións xerais

TÍTULO I

Ámbito de aplicación do Código penal militar e definicións

Artigo 1.

1. O Código penal militar será de aplicación ás infraccións que constitúan delitos militares. As infraccións disciplinarias cometidas polos membros das Forzas Armadas e da Garda Civil rexeranse pola súa lexislación específica.

2. As disposicións do Código penal serán aplicables aos delitos militares como supletorias no non previsto expresamente polo presente código. En todo caso, será de aplicación o título preliminar do Código penal.

3. Cando a unha acción ou omisión constitutiva dun delito militar lle corresponda no Código penal unha pena máis grave, será aplicado o dito código pola xurisdición militar.

4. O presente código aplicarase aos membros do Corpo da Garda Civil e aos alumnos pertencentes ao ensino de formación do dito corpo nos seguintes supostos:

- a) En tempo de conflito armado.
- b) Durante a vixencia do estado de sitio.
- c) No cumprimento das misións de carácter militar que lles encomenden.
- d) Mentres estean integrados en unidades das Forzas Armadas.

5. Fóra dos supostos previstos no punto anterior, o Código penal militar aplicarase aos membros da Garda Civil e aos alumnos pertencentes ao ensino de formación do dito corpo cando se trate de accións ou omisións constitutivas de delito militar previstas no título II do libro segundo deste código.

Tamén se aplicará ás mesmas persoas pola comisión dos delitos tipificados nos títulos I, III e IV do libro segundo, excluindo nestes supostos aquelas accións ou omisións encadrables en actos propios do servizo desempeñado no exercicio de funcións de natureza policial.

6. Sen prexuízo do establecido nos tratados internacionais, os preceptos deste código son aplicables a todos os feitos previstos nel, con independencia do lugar de comisión.

Artigo 2.

Son militares, para efectos deste código, aqueles que no momento da comisión do delito posúan a dita condición, de conformidade coas leis relativas á súa adquisición e perda e, concretamente, coas excepcións que expresamente se determinen na súa lexislación específica:

1.º Os que manteñan unha relación de servizos profesionais coas Forzas Armadas ou coa Garda Civil, mentres non pasen a algunha situación administrativa na cal teñan en suspenso a súa condición militar.

2.º Os reservistas cando se encontren activados nas Forzas Armadas.

3.º Os alumnos dos centros docentes militares de formación e os aspirantes á condición de reservistas voluntarios no seu período de formación militar.

4.º Os alumnos pertencentes ao ensino de formación da Garda Civil.

5.º Quen pase a ter calquera asimilación ou consideración militar, de conformidade coa Lei orgánica reguladora dos estados de alarma, excepción ou sitio e normas de desenvolvemento.

6.º Nas situacións de conflito armado ou estado de sitio, os capitáns, comandantes e membros da tripulación de buques ou aeronaves non militares que formen parte dun

convoi, baixo escolta ou dirección militar, así como os prácticos a bordo de buques de guerra e buques da Garda Civil.

7.º Os prisioneiros de guerra, respecto dos cales España sexa potencia detedora.

Artigo 3.

Para efectos deste código, son autoridades militares:

1.º O rei, o presidente do Goberno, o ministro de Defensa e quen os substitúe no exercicio das atribucións constitucionais ou legais inherentes ás súas prerrogativas ou funcións.

2.º O xefe de Estado maior da Defensa, o subsecretario de Defensa e os xefes de Estado Maior do Exército de Terra, da Armada e do Exército do Aire e o director xeral da Garda Civil.

3.º Os oficiais xerais con mando, xefatura ou dirección sobre forza, unidade, centro ou organismo ou que, por razón do cargo ou función, teñan atribuída xurisdición nun lugar ou territorio determinado.

4.º Os militares que, nas situacións de conflito armado ou estado de sitio, teñan a condición de xefe de unidade que opere separadamente, no espazo que acada a acción militar.

5.º Os auditores presidentes e vogais dos tribunais militares, os fiscais xurídico-militares e os xuíces togados militares.

6.º Mentres permanezan fóra do territorio nacional, os comandantes de buques de guerra ou de aeronaves militares e os oficiais destacados para algún servizo nos lugares, augas ou espazos en que deban prestalo, cando neles non exista autoridade militar e no que concirna á misión militar encomendada.

7.º Os xefes de unidades que tomen parte en operacións no exterior, impliquen ou non o uso da forza, durante a participación da unidade en tales operacións, mentres permanezan fóra do territorio nacional.

Artigo 4.

1. É sentinela, para os efectos deste código, o militar que, en acto de servizo de armas e cumprindo unha consigna, garda un posto confiado á súa responsabilidade, portando á vista a arma de fogo que polo seu labor lle corresponda.

2. Teñen, ademais, a dita consideración os militares que sexan:

- a) Compoñentes das gardas de seguridade no exercicio do seu labor;
- b) Operadores das redes militares de transmisións, comunicacións ou informáticas durante o desempeño dos seus labores; e
- c) Operadores de sistemas electrónicos de vixilancia e control dos espazos confiados aos centros ou estacións en que serven ou observadores visuais dos mesmos espazos, durante o desempeño dos seus labores.

Artigo 5.

1. Para os efectos deste código, e sen prexuízo do disposto no número 4 do artigo 44, é superior o militar que, respecto doutro, teña emprego xerarquicamente máis elevado, ou exerza autoridade, mando ou xurisdición en virtude do cargo ou función que desempeñe como titular ou por sucesión regulamentaria.

2. Consideraranse superiores, respecto dos prisioneiros de guerra dos cales España sexa potencia detedora, os militares españois, calquera que for o seu emprego, encargados da súa vixilancia ou custodia e no exercicio de tales labores.

Artigo 6.

1. Son actos de servizo, para os efectos deste código, todos os que teñan relación coas funcións que correspondan a cada militar no cumprimento dos seus específicos labores.

2. Para os efectos deste código, son actos de servizo de armas todos os que requiren para a súa execución o uso, manexo ou emprego de armas, calquera que sexa a súa natureza, conforme as disposicións xerais aplicables ou as ordes particulares debidamente cursadas respecto diso, así como os seus actos preparatorios, xa sexan individuais ou colectivos, desde a súa iniciación co chamamento a prestalo ata a súa total terminación, e cantos actos anteriores ou posteriores ao propio servizo de armas se relacionen con este ou afecten a súa execución.

Así mesmo, terán esta consideración os actos relacionados de forma directa coa navegación de buques de guerra ou da Garda Civil, ou o voo de aeronaves militares. Tamén a terán os servizos de transmisións, comunicacións ou informáticos, detección e análise do espazo radioeléctrico ou cibernético, imaxes ou datos e calquera outro servizo de vixilancia e control dos espazos en que se desenvolvan as operacións militares.

Artigo 7.

1. Para os efectos deste código, enténdese por inimigo:

1.º Os membros das Forzas Armadas dunha parte que se ache en situación de conflito armado con España;

2.º Toda forza, formación ou banda que execute unha operación armada, ás ordes, por conta ou coa axuda de tal parte inimiga;

3.º As forzas, formacións ou bandas, integrantes de grupos armados non estatais que operen nun espazo onde España desenvolva ou participe nunha operación internacional coercitiva ou de paz, de conformidade co ordenamento internacional;

4.º Os grupos armados organizados a que se refire o número 4 do artigo 1 do Protocolo I do 8 de xuño de 1977, adicional aos convenios de Xenebra do 12 de agosto de 1949, que se encontren en situación de conflito armado con España.

2. As forzas terrestres, navais ou aéreas están fronte ao inimigo ou fronte a rebeldes ou sediciosos, para efectos deste código, cando estean en situación tal que poidan dirixir actos de hostilidade contra algún deles, entrar inmediatamente en combate ou ser susceptibles dos seus ataques, así como cando, estando despregadas na zona de operacións, sexan alertadas para tomar parte nunha operación bélica ou para a utilización da forza armada propia nun conflito armado ou nunha operación internacional coercitiva ou de paz.

3. Para os efectos deste código, son circunstancias críticas aquelas situacións de perigo inminente para a integridade das persoas ou o cumprimento da misión encomendada, así como as que supoñan un risco grave e inmediato para a unidade, buque de guerra ou da Garda Civil, ou aeronave militar onde o responsable preste os seus servizos.

Artigo 8.

É orde todo mandato relativo ao servizo que un superior militar dá a un subordinado, en forma adecuada e dentro das atribucións que lle corresponden, para que leve a cabo ou omita unha actuación concreta.

TÍTULO II

Do delito militar

Artigo 9.

1. Son delitos militares as accións ou omisións dolosas ou imprudentes previstas no libro segundo deste código.

2. Así mesmo, son delitos militares calquera outra acción ou omisión cometida por un militar e tipificada no Código penal como:

a) Delitos de traizón e delitos contra as persoas e bens protexidos en caso de conflito armado, incluídas as disposicións comúns, sempre que se perpetraren con abuso de

facultades ou infracción dos deberes establecidos na Lei orgánica 9/2011, do 27 de xullo, de dereitos e deberes dos membros das Forzas Armadas, ou na Lei orgánica 11/2007, do 22 de outubro, reguladora dos dereitos e deberes dos membros da Garda Civil.

b) Delito de rebelión, en caso de conflito armado internacional.

3. O límite máximo das penas establecidas no Código penal para os delitos previstos no ordinal segundo deste artigo incrementarase nun quinto, salvo cando a condición de autoridade ou funcionalial do suxeito activo da infracción penal xa fose tido en conta pola lei ao describir ou sancionar o delito.

Artigo 10.

1. Nos delitos militares considerárase circunstancia atenuante moi cualificada a de ter precedido por parte do superior inmediata provocación ou calquera outra actuación inxusta que producese no suxeito arrebatado, obcecación ou outro estado pasional de entidade semellante.

2. Para os efectos deste código, enténdese que hai reincidencia cando, ao delinquir, o culpable fose condenado executivamente por delito comprendido no mesmo título deste código ou nalgún dos previstos no número 2 do artigo 9 deste código, sempre que sexan da mesma natureza.

Non se computarán os antecedentes penais cancelados ou que deberían selo.

TÍTULO III

Das penas

CAPÍTULO I

Das penas e as súas clases

Artigo 11.

As penas principais que se poden impor polos delitos comprendidos no libro II deste código, sen prexuízo das que correspondan por aplicación do Código penal nos casos así expresados, son:

1.º Graves:

- Prisión superior a tres anos.
- Perda de emprego.
- Inhabilitación absoluta para mando de buque de guerra ou aeronave militar.

2.º Menos graves:

- Prisión de tres meses e un día a tres anos.
- Prisión de dous meses e un día a tres meses.
- Suspensión militar de emprego, de tres meses e un día a tres anos.
- Multa de dous a seis meses.
- A pena de localización permanente de dous meses e un día a seis meses.

Son penas accesorias a perda de emprego, a suspensión militar de emprego e a revogación de ascensos.

Artigo 12.

1. A pena de prisión terá unha duración mínima de dous meses e un día e máxima de vinte e cinco anos, salvo o que excepcionalmente resulte por aplicación do Código penal.

2. As penas de privación de liberdade impostas a militares cumpriranse no establecemento penitenciario militar designado polo Ministerio de Defensa, salvo que se trate de pena privativa de liberdade imposta por delito común que comporte a baixa nas Forzas Armadas ou na Garda Civil; neste caso extinguirase en establecemento penitenciario ordinario, con separación do resto dos penados.

3. A pena de localización permanente cumprirase, conforme o previsto no Código penal, no domicilio do reo ou, de ser o caso, no establecemento penitenciario designado polo Ministerio de Defensa.

4. En situación de conflito armado, as penas privativas de liberdade impostas a militares poderán ser cumpridas na unidade do seu destino e en labores que o mando militar designe, en atención ás exixencias da campaña e da disciplina, logo de comunicación e aprobación do órgano xudicial actuante.

Artigo 13.

A pena de inhabilitación absoluta para mando de buque de guerra ou aeronave militar privará o penado, con carácter permanente, do mando destes.

A pena de multa determinarase e aplicarase polo sistema establecido no Código penal.

Artigo 14.

Para o cumprimento da condena será de aboamento o tempo de privación de liberdade ou de dereitos acordados cautelar ou preventivamente, nos termos previstos no Código penal.

Farase extensivo o aboamento ao tempo de detención e de arresto disciplinario, así como ao permanecido na situación de suspensión de funcións, se se sufriron polos mesmos feitos e se tratase do mesmo ben xurídico protexido.

CAPÍTULO II

Das penas accesorias

Artigo 15.

Ademais das penas accesorias previstas no Código penal, para os militares a pena de prisión que exceda os tres anos comportará a accesoria de perda de emprego, e a de prisión de menor duración, a accesoria de suspensión militar de emprego.

No caso de militares condenados a unha pena de prisión que exceda os seis meses por delito doloso, o tribunal poderá impor a pena accesoria de revogación dos ascensos ao emprego ou empregos que acadase o condenado desde a comisión dos feitos cualificados como delituosos na sentenza ata a data da firmeza, motivándoo expresamente na sentenza conforme os criterios de individualización penal contidos no artigo 19 do presente código.

CAPÍTULO III

Efectos das penas

Artigo 16.

Toda pena de prisión imposta a calquera militar producirá o efecto de que o seu tempo de duración non será de aboamento para o servizo.

Artigo 17.

1. A pena de perda de emprego, que é de carácter permanente, produce a baixa do penado nas Forzas Armadas ou na Garda Civil, con privación de todos os dereitos adquiridos nelas, excepto os pasivos que lle puidesen corresponder.

2. Para os alumnos dos centros docentes militares de formación esta pena producirá, ademais, a baixa no centro docente, coa perda da condición de alumno.

Artigo 18.

A pena de suspensión militar de emprego privará de todas as funcións propias deste durante o tempo da condena. Tamén producirá o efecto de quedar inmovilizado no seu emprego no posto que ocupe, e non será de aboamento para o servizo. Concluída a suspensión, finalizará a inmovilización no emprego e a perda de posto será definitiva.

CAPÍTULO IV

Aplicación das penas

Artigo 19.

1. Os tribunais militares imporán a pena prevista para os delitos militares seguindo as regras para a aplicación das penas establecidas no Código penal.

2. Con todo, tratándose de delitos dolosos e cando non concorran atenuantes nin agravantes, aplicarán a pena establecida pola lei na extensión que consideren adecuada, tendo en conta as circunstancias persoais do culpable, a súa gradación, función militar, a natureza dos móbiles que o impulsaron, a gravidade e transcendencia do feito en si e na súa relación co servizo ou o lugar da súa perpetración.

3. A individualización penal que se efectúe deberá ser razoada na sentenza.

Artigo 20.

Os tribunais militares non quedarán limitados polas contías mínimas sinaladas na lei a cada clase de pena, senón que a poderán reducir nun ou dous graos, na forma que resulte da aplicación da regra correspondente do Código penal, sen que, en ningún caso, se poida impor pena de prisión inferior a dous meses e un día.

A pena inferior nun grao á de perda de emprego, imposta como principal, será a de suspensión militar de emprego.

Artigo 21.

Cando a pena establecida no Código penal para os delitos militares previstos neste código sexa a de traballos en beneficio da comunidade, aplicaráselles aos militares a pena de localización permanente de dous meses e un día a tres meses.

CAPÍTULO V

Da suspensión da de execución das penas privativas de liberdade, das formas substitutivas de execución das penas e da liberdade condicional

Artigo 22.

1. Os tribunais militares poderán aplicar as formas substitutivas de execución das penas privativas de liberdade previstas no Código penal, incluída a suspensión da execución das penas privativas de liberdade.

2. Para a adopción das ditas medidas, os tribunais militares observarán o disposto no Código penal.

3. A liberdade condicional aplicarase conforme o establecido no Código penal.

CAPÍTULO VI

Das medidas de seguridade e consecuencias accesorias

Artigo 23.

Os tribunais militares aplicarán, de ser o caso, as medidas de seguridade e as consecuencias accesorias previstas no Código penal.

LIBRO SEGUNDO

Delitos e as súas penas

TÍTULO I

Delitos contra a seguridade e a defensa nacionais

CAPÍTULO I

Traizón militar

Artigo 24.

Con independencia do previsto no Código penal para o delito de traizón, será castigado coa pena de prisión de quince a vinte e cinco anos o militar que, co propósito de favorecer o inimigo:

- 1.º Exerza coacción sobre o que ten o mando dunha forza, buque ou aeronave, para capitular, renderse, demorar o combate ou iniciar a retirada.
- 2.º Fuxa das súas filas co ánimo de incorporarse ao inimigo.
- 3.º Propale ou difunda noticias desmoralizadoras ou realice calquera outro acto derrotista.
- 4.º Execute actos de sabotaxe, dificulte as operacións bélicas ou de calquera outro modo efectivo cause quebrantamento aos medios ou recursos afectos á defensa militar.

CAPÍTULO II

Espionaxe militar

Artigo 25.

O estranxeiro que, en situación de conflito armado, procure, difunda, falsee ou inutilice información clasificada como reservada ou secreta ou de interese militar susceptible de prexudicar a seguridade ou a defensa nacionais, ou dos medios técnicos ou sistemas empregados polas Forzas Armadas ou a Garda Civil ou as industrias de interese militar, ou a revelase a potencia estranxeira, asociación ou organismo internacional, será castigado, como espía, á pena de dez a vinte anos de prisión.

O militar español que cometa este delito será considerado autor dun delito de traizón militar e castigado coa pena prevista no artigo anterior.

CAPÍTULO III

Revelación de segredos e informacións relativas á seguridade e defensa nacionais

Artigo 26.

O militar que cometa calquera dos delitos previstos nos artigos 277 ou 598 ao 603 do Código penal será castigado coa pena establecida nel incrementada nun quinto do seu

límite máximo. En situación de conflito armado ou estado de sitio imporase a pena superior nun ou dous graos.

CAPÍTULO IV

Atentados contra os medios ou recursos da seguridade ou defensa nacionais

Artigo 27.

O militar que, co propósito de atentar contra os medios ou recursos da seguridade ou defensa nacionais, cometa algún dos delitos previstos nos artigos 264 ao 266 ou 346 do Código penal será castigado coa pena prevista para os ditos delitos incrementada nun quinto do seu límite máximo. A mesma pena se imporá ao que cometa o delito tipificado no artigo 346 do Código penal, en situación de conflito armado ou estado de sitio, cando non teña a condición militar.

Artigo 28.

O militar que denuncie falsamente a existencia, en lugares afectos ás Forzas Armadas ou á Garda Civil, de aparellos explosivos ou doutros similares ou entorpeza intencionadamente o transporte, aprovisionamento, transmisións ou calquera clase de misión militar, será castigado coa pena de seis meses a seis anos de prisión.

Imporáselle a pena superior en grao a aquel que, en situación de conflito armado ou estado de sitio, cometa este delito.

Artigo 29.

O que penetre ou permaneza nun centro, dependencia ou establecemento militar contra a vontade expresa ou tácita do seu xefe, ou vulnere as medidas de seguridade establecidas para a protección daqueles, será castigado coa pena de tres meses e un día a catro anos de prisión.

CAPÍTULO V

Incumprimento de bandos militares en situación de conflito armado ou estado de sitio

Artigo 30.

O que se negue a cumprir ou non cumpra as prescricións contidas nos bandos que diten as autoridades militares en situación de conflito armado ou estado de sitio será castigado coa pena de tres meses e un día a seis anos de prisión.

CAPÍTULO VI

Disposicións comúns aos capítulos anteriores

Artigo 31.

1. O militar que, tendo coñecemento de que se trata de cometer algún dos delitos de traizón ou espionaxe, non empregue os medios ao seu alcance para evitalo será castigado coa pena de cinco a quince anos de prisión. Se non o denuncia aos seus superiores, imporase a pena na súa metade inferior.

2. Quedará exento de pena quen interveña nun delito de traizón ou espionaxe se o denuncia a tempo de evitar a súa consumación.

Artigo 32.

1. As penas establecidas para os delitos previstos nos capítulos I ao V deste título ou as penas inferiores en grao imporanse cando tamén se cometan contra potencia aliada.

2. Para efectos deste código entenderase que potencia aliada é todo Estado ou organización internacional ao cal España estea unida por un tratado ou alianza militar ou de defensa, así como calquera outro Estado ou organización internacional que tome parte nun conflito armado contra un inimigo común, coopere nunha operación armada ou participe nunha operación internacional coercitiva ou de paz, de acordo co ordenamento internacional, nas cales tome parte España.

Artigo 33.

A conspiración, a proposición e a provocación para cometer os delitos previstos nos capítulos I ao V deste título serán castigadas coa pena inferior en grao ás respectivamente sinaladas.

CAPÍTULO VII

Delitos contra sentinela, autoridade militar, forza armada ou policía militar

Artigo 34.

O que desobedeza ou faga resistencia a ordes de sentinela será castigado coa pena de tres meses e un día a dous anos de prisión. Se o maltrata de obra será castigado coa pena de catro meses a tres anos de prisión, sen prexuízo da pena que poida corresponder polos resultados lesivos producidos conforme o Código penal.

Imporanse as penas superiores en grao ás respectivamente sinaladas no parágrafo anterior cando concorra algunha das circunstancias seguintes:

1. Se o feito se verifica con armas ou con outro medio perigoso.
2. Se a acción se executa en situación de conflito armado, estado de sitio ou no curso dunha operación internacional coercitiva ou de paz.

Artigo 35.

1. O militar que cometa algún dos delitos previstos nos artigos 550 a 556 do Código penal, contra autoridade militar, forza armada ou policía militar, nas súas funcións de axentes da autoridade, será castigado coas penas alí previstas, cuxo límite máximo se incrementará nun quinto, salvo cando a condición de autoridade ou funcional do suxeito activo da infracción penal xa fose tida en conta pola lei ao describir ou sancionar o delito. Todo isto sen prexuízo da aplicación do artigo 21 deste código.

2. O que, en situación de conflito armado, estado de sitio ou no curso dunha operación internacional coercitiva ou de paz, cometa estes delitos será castigado coas penas superiores en grao ás respectivamente sinaladas no Código penal.

3. Para os efectos deste código, entenderase que son forza armada os militares que, vestindo uniforme, presten un servizo regulamentariamente ordenado que legalmente estea encomendado ás Forzas Armadas e, no caso da Garda Civil, que non sexa encadrable no exercicio de funcións de natureza policial e, en todo caso, en situación de conflito armado, en estado de sitio ou cando se encontren integrados en unidades das Forzas Armadas.

CAPÍTULO VIII

Aldraxes a España e inxurias á organización militar

Artigo 36.

O militar que ofenda ou aldraxe España, a súa bandeira, himno ou algún dos seus símbolos ou emblemas, a Constitución ou o rei, será castigado coa pena de tres meses e un día a tres anos de prisión. Cando o delito for cometido con publicidade, ante unha concurrencia de persoas ou en situación de conflito armado ou estado de sitio imporase a pena incrementada nun quinto do seu límite máximo. En todo caso poderase impor, ademais, a pena de perda de emprego.

O militar que ofenda ou aldraxe as insignias ou emblemas militares será castigado coa pena de tres meses e un día a un ano de prisión.

Artigo 37.

O militar que inxurie as Forzas Armadas, Garda Civil, institucións ou corpos determinados destes será castigado coa pena de tres meses e un día a un ano de prisión. Imporase a pena incrementada nun quinto do seu límite máximo cando o delito for cometido con publicidade, ante unha concurrencia de persoas ou en situación de conflito armado ou estado de sitio.

TÍTULO II

Delitos contra a disciplina

CAPÍTULO I

Sedición militar

Artigo 38.

Os militares que, mediante concerto expreso ou tácito, en número de catro ou máis ou que, sen chegaren a este número, constitúan polo menos a metade dunha forza, dotación ou tripulación, se neguen a obedecer ou non cumpran as ordes lexítimas recibidas, incumpran os demais deberes do servizo ou ameacen, ofendan ou aldraxen un superior, serán castigados coa pena de dous a quince anos de prisión cando se trate dos que tivesen inducido, sostido ou dirixido a sedición, do xefe que se poña á fronte ou, en todo caso, se se trata de suboficiais ou militares de categoría superior, e coa pena dun a dez anos de prisión cando se trate dos simples executores. Imporase, ademais, a pena de perda de emprego.

Imporanse as penas sinaladas no parágrafo anterior, incrementadas nun quinto do seu límite máximo, cando concorra algunha das circunstancias seguintes:

- 1.º Que os feitos tivesen lugar fronte ao inimigo, rebeldes ou sediciosos, ou en circunstancias críticas.
- 2.º Que se esgrimisen armas.
- 3.º Que se maltratase de obra un superior, sen prexuízo das penas que puidesen corresponder polos resultados lesivos producidos conforme o Código penal.

Artigo 39.

Os militares que, en número de catro ou máis, fagan reclamacións ou peticións colectivas en tumulto ou portando armas, serán castigados coa pena dun a seis anos de prisión, cando se trate de quen inducise, sostivese ou dirixise a sedición, do xefe que se poña á fronte ou, en todo caso, dos suboficiais ou militares de categoría superior que

interviñesen, e coa pena de seis meses a catro anos de prisión cando se trate dos simples executores. Poderase impor, ademais, a pena de perda de emprego.

As demais reclamacións ou peticións colectivas, así como as reunións clandestinas para ocuparse de asuntos do servizo, se poñen en grave risco o mantemento da disciplina, serán castigadas coa pena de tres meses e un día a seis meses de prisión; noutro caso poderanse sancionar en vía disciplinaria militar.

Artigo 40.

1. Se os sediciosos depoñen a súa actitude á primeira intimación ou antes dela serán castigados coa pena inferior en grao á correspondente ao delito cometido.

2. A provocación, a conspiración e a proposición para a execución dos delitos previstos neste capítulo castigaranse coa pena inferior nun ou dous graos a aquela que lles correspondería.

Artigo 41.

O militar que non adoptase as medidas necesarias ou non empregue os medios racionais ao seu alcance para conter a sedición nas forzas ao seu mando será castigado coa pena de prisión de seis meses a seis anos e poderase impor, ademais, a pena de perda de emprego. Se, tendo coñecemento de que se trata de cometer este delito, non o denuncia aos seus superiores, imporase a pena de prisión na súa metade inferior.

CAPÍTULO II

Insubordinación

Sección 1.ª Insulto a superior

Artigo 42.

1. O militar que maltrate de obra un superior ou atente contra a súa liberdade ou indemnidade sexuais será castigado coa pena de seis meses a cinco anos de prisión, e poderase impor, ademais, a pena de perda de emprego, sen prexuízo da pena que corresponda polos resultados lesivos producidos ou as agresións e outros atentados contra a liberdade ou indemnidade sexuais efectivamente cometidos, conforme o Código penal.

2. Imporase a pena de dez a vinte anos de prisión, sempre que o feito se produza:

1.º En situación de conflito armado ou estado de sitio, e se execute en acto de servizo ou con ocasión deste.

2.º Fronte ao inimigo, rebeldes ou sediciosos, ou en circunstancias críticas.

3. As penas sinaladas imporanse na súa metade inferior ao militar que poña man a unha arma ou execute actos ou demostracións con tendencia a maltratar de obra un superior.

Artigo 43.

O militar que, sen incorrer nos delitos previstos no artigo anterior, coaccione, ameace, calumnie ou inxurie gravemente un superior, na súa presenza ou ante unha concorrencia de persoas, por escrito ou con publicidade, será castigado coa pena de seis meses a tres anos de prisión. Cando non concorran estas circunstancias, imporase a pena na súa metade inferior.

Sección 2.ª Desobediencia

Artigo 44.

1. O militar que se negue a obedecer ou non cumpra as ordes lexítimas dos seus superiores relativas ao servizo será castigado coa pena de tres meses e un día a dous anos de prisión. Se se trata de ordes relativas ao servizo de armas, imporase a pena de seis meses a seis anos de prisión.

2. Cando a desobediencia teña lugar en situación de conflito armado, estado de sitio, fronte ao inimigo, rebeldes ou sediciosos, ou en circunstancias críticas, imporase a pena de cinco a quince anos de prisión.

3. Con todo, en ningún caso incorrerán en responsabilidade criminal os militares por desobedecer unha orde que entrañe a execución de actos que manifestamente constitúan delito, en particular contra a Constitución, ou unha infracción manifesta, clara e terminante dunha norma con rango de lei ou do dereito internacional dos conflitos armados.

4. Para os efectos deste artigo, entenderase por superior quen o sexa na estrutura orgánica ou operativa, ou quen exerza autoridade, mando ou xurisdición en virtude do cargo ou función que desempeñe como titular ou por sucesión regulamentaria.

CAPÍTULO III

Abuso de autoridade

Artigo 45.

O superior que, abusando das súas facultades de mando ou da súa posición no servizo, irroque un prexuízo grave a un subordinado, o obrigue a prestacións alleas ao interese do servizo ou lle impida arbitrariamente o exercicio dalgún dereito será castigado coa pena de tres meses e un día a tres anos de prisión.

Artigo 46.

O superior que maltrate de obra un subordinado será castigado coa pena de seis meses a cinco anos de prisión, sen prexuízo da pena que corresponda polos resultados lesivos producidos conforme o Código penal.

Artigo 47.

O superior que trate un subordinado de maneira degradante, inhumana ou humillante, ou realice actos de agresión ou abuso sexuais, será castigado coa pena de seis meses a cinco anos de prisión; poderase impor, ademais, a pena de perda de emprego, sen prexuízo das que correspondan polos resultados lesivos producidos ou as agresións e outros atentados contra a liberdade ou indemnidade sexuais efectivamente cometidos, conforme o Código penal.

Artigo 48.

O superior que, respecto dun subordinado, realice actos de acoso tanto sexual e por razón de sexo como profesional, o ameace, coaccione, injurie ou calumnies, atente de modo grave contra a súa intimidade, dignidade persoal ou no traballo, ou realice actos que supoñan discriminación grave por razón de nacemento, orixe racial ou étnica, sexo, orientación sexual, relixión, conviccións, opinión, discapacidade ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social, será castigado coa pena de seis meses a catro anos de prisión; poderase impor, ademais, a pena de perda de emprego.

TÍTULO III

Delitos relativos ao exercicio dos dereitos fundamentais e das liberdades públicas polos militares

Artigo 49.

O militar que, sen incorrer nos delitos de insulto a superior ou abuso de autoridade, publicamente, en lugares afectos ás Forzas Armadas ou á Garda Civil ou en acto de servizo, maltrate de obra outro militar, o trate de maneira degradante, inhumana ou humillante, ou realice actos de agresión ou de abuso sexuais, será castigado coa pena de seis meses a tres anos de prisión, sen prexuízo das penas que lle poidan corresponder polos resultados lesivos producidos ou as agresións e outros atentados contra a liberdade ou indemnidade sexuais efectivamente cometidos, conforme o Código penal.

Artigo 50.

O militar que, sen incorrer nos delitos de insulto a superior ou abuso de autoridade, publicamente, en lugares afectos ás Forzas Armadas ou á Garda Civil ou en acto de servizo, impida ou lle limite arbitrariamente a outro militar o exercicio dos dereitos fundamentais ou liberdades públicas, realice actos de acoso tanto sexual e por razón de sexo como profesional, o ameace ou coaccione, o injurie gravemente ou o calumnie, atente de modo grave contra a súa intimidade, dignidade persoal ou no traballo, realice actos que supoñan grave discriminación por razón de nacemento, orixe racial ou étnica, sexo, orientación sexual, relixión, conviccións, opinión, discapacidade ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social, será castigado coa pena de seis meses a dous anos de prisión.

TÍTULO IV

Delitos contra os deberes do servizo

CAPÍTULO I

Covardía

Artigo 51.

1. O militar que por temor a un risco persoal rexeite permanecer ou situarse no seu posto, o abandone, incumpra a misión encomendada ou realice actos susceptibles de infundir pánico ou producir grave desorde entre a propia forza, será castigado:

1.º Coa pena de dez a vinte e cinco anos de prisión, cando teña lugar fronte ao inimigo, rebeldes ou sediciosos.

2.º Coa pena de cinco a quince anos de prisión, cando teña lugar en situación de conflito armado ou estado de sitio, fóra das situacións expresadas no punto anterior, ou en circunstancias críticas.

2. Se o autor do delito exerce mando, imporanse as penas sinaladas na súa metade superior.

Artigo 52.

O militar que, en situación de conflito armado, estado de sitio ou circunstancias críticas e por temor a un risco persoal, para escusarse do seu posto ou misión, simule enfermidade ou lesión, a produza a si mesmo ou empregue calquera engano co mesmo fin, será castigado coa pena de tres anos e un día a dez anos de prisión.

Artigo 53.

1. O militar que, por temor a un risco persoal, entregue, renda ou abandone ao inimigo, rebeldes ou sediciosos, establecemento ou instalación militar, posto, buque, aeronave, forza ou outros recursos humanos ou materiais que estean baixo o seu mando, sen esgotar todos os medios de defensa que exixan os seus deberes e obrigas militares ou as ordes recibidas, será castigado coa pena de dez a vinte anos de prisión.

2. O militar que na capitulación estableza para si condicións máis vantaxosas será castigado coa pena de tres a dez anos de prisión, e coa pena de prisión de seis meses a seis anos se tales condicións se estipulan en favor doutro ou doutros sen razón suficiente; poderase impor, ademais, a pena de perda de emprego.

Artigo 54.

Fóra dos casos anteriores, o militar que, por temor a un risco persoal, viole un deber militar establecido na Lei orgánica 9/2011, do 27 de xullo, ou na Lei orgánica 11/2007, do 22 de outubro, cuxa natureza exixa afrontar o perigo e superar o medo, será castigado coa pena de catro meses a catro anos de prisión. En situación de conflito armado ou estado de sitio imporase a pena de prisión dun a seis anos. En ambos os casos poderase impor, ademais, a pena de perda de emprego.

CAPÍTULO II

Deslealdade

Artigo 55.

O militar que sobre asuntos do servizo dea a propósito información falsa ou expida certificado en sentido distinto ao que lle conste será castigado coa pena de seis meses a catro anos de prisión. En situación de conflito armado ou estado de sitio imporase a pena de prisión de tres a dez anos. En todo caso poderase impor, ademais, a pena de perda de emprego.

En todos os supostos previstos neste artigo imporase a pena inferior en grao cando o culpable se retracte, manifestando a verdade a tempo de que produza efectos.

CAPÍTULO III

Delitos contra os deberes de presenza e de prestación do servizo*Sección 1.ª Abandono de destino ou residencia*

Artigo 56.

1. O militar que, incumprindo a normativa vixente, se ausente da súa unidade, destino ou lugar de residencia por máis de tres días ou non se presente, podendo facelo, será castigado coa pena de tres meses e un día a dous anos de prisión.

2. En situación de conflito armado ou estado de sitio, a ausencia do militar ou a súa falta de incorporación por tempo superior a vinte e catro horas será castigada coa pena de prisión de tres a seis anos.

3. Para o cómputo dos referidos prazos empezarase a contar desde o momento en que se produza a ausencia ou falta de incorporación, ata aquel en que teña lugar a presentación.

Sección 2.ª Deserción

Artigo 57.

O militar que, con ánimo de subtraerse permanentemente ao cumprimento das súas obrigas, se ausente da súa unidade, destino ou lugar de residencia, ou non se presente, podendo facelo, cando teña a obriga de efectuar a súa incorporación, será castigado, como desertor, coa pena dun a catro anos de prisión; poderase impor, ademais, a pena de perda de emprego. En situación de conflito armado ou estado de sitio será castigado coa pena de cinco a quince anos de prisión.

Sección 3.ª Quebrantamentos especiais do deber de presenza

Artigo 58.

1. O militar que se ausente ou non se presente debendo facelo, incumprindo a normativa vixente, fronte ao inimigo, rebeldes ou sediciosos, calquera que sexa a duración da ausencia, será castigado coa pena de catro a dez anos de prisión. Se o feito ten lugar en circunstancias críticas, imporase a pena de seis meses a tres anos de prisión.

2. O militar que quede en terra, incumprindo a normativa vixente, no momento da saída do buque ou aeronave de cuxa dotación ou tripulación forme parte será castigado coa pena de tres meses e un día e seis meses de prisión. Se o feito ten lugar en situación de conflito armado ou estado de sitio, imporase a pena de prisión de seis meses a seis anos de prisión.

Sección 4.ª Inutilización voluntaria e simulación para eximirse do servizo

Artigo 59.

O militar que, para eximirse do servizo ou do cumprimento dos seus deberes ou obter o cesamento ou un cambio na relación de servizo, se inutilice ou consinta que outra persoa o inutilice por mutilación, enfermidade ou calquera outro medio, simule enfermidade ou lesión, ou empregue calquera outro engano, será castigado coa pena de catro meses a tres anos de prisión. Imporase a pena de prisión de tres a dez anos cando o feito teña lugar en situación de conflito armado, estado de sitio ou en circunstancias críticas.

Nas mesmas penas incorrerá o que, a propósito, inutilice ou facilite a simulación a un militar, co mesmo fin a que se refire o parágrafo anterior; imporase a pena na súa metade superior se o autor é persoal sanitario, sen prexuízo das penas que correspondan polos resultados lesivos producidos, conforme o Código penal.

Sección 5.ª Disposición común

Artigo 60.

A provocación, a conspiración e a proposición para a execución dos delitos previstos neste capítulo castigaranse coa pena inferior nun ou dous graos a aquela que lles correspondería.

Con todo, en situación de conflito armado ou estado de sitio, a provocación, a conspiración e a proposición, así como a complicidade, poderanse castigar coas penas previstas para os autores dos respectivos delitos.

CAPÍTULO IV

Delitos contra os deberes do mando*Sección 1.ª Incumprimento de deberes inherentes ao mando*

Artigo 61.

1. O militar con mando de forza ou unidade, comandante de buque de guerra ou aeronave militar, que faga deixamento do mando por abandono ou entrega indebida, será castigado:

1.º Coa pena de dez a vinte e cinco anos de prisión, cando teña lugar fronte ao inimigo, rebeldes ou sediciosos.

2.º Coa pena de dez a vinte anos de prisión, cando teña lugar en situación de conflito armado ou estado de sitio, fóra das situacións expresadas no punto anterior, ou en circunstancias críticas.

3.º Coa pena dun a seis anos de prisión, nas demais circunstancias.

2. Poderase impor, ademais, a pena de perda de emprego ou, de ser o caso, a de inhabilitación absoluta para mando de buque de guerra ou aeronave militar.

Artigo 62.

Será castigado coa pena de tres anos e un día a dez anos de prisión o militar con mando de forza ou unidade, comandante de buque de guerra ou aeronave militar que, en situación de conflito armado:

1.º Deixe de cumprir unha misión de combate, se absteña de combater ou persiga o inimigo, cando debe facelo, ou non empregue, no curso das operacións bélicas, todos os medios que exixa o cumprimento dos seus deberes e obrigas ou as ordes recibidas.

2.º Perda a praza, establecemento, instalación militar, buque, aeronave, posto ou forza ás súas ordes, sexa sorprendido polo inimigo ou ocasione grave dano ao servizo, por non tomar as medidas preventivas conforme os seus deberes e obrigas militares ou as ordes recibidas, ou non inutilice material de guerra, documentación ou recursos importantes para a defensa nacional cando exista perigo de que caian en poder do inimigo.

Artigo 63.

1. O militar con mando de forza ou unidade, comandante de buque de guerra ou aeronave militar que deixe de emprender a misión encomendada ou non cumpra os seus deberes e obrigas ou as ordes recibidas relativas á misión, será castigado coa pena de dous a oito anos de prisión, cando teña lugar en situación de conflito armado ou estado de sitio, e coa pena de prisión dun a seis anos nos demais casos. Poderase impor, ademais, a pena de inhabilitación absoluta para o mando de buque de guerra ou aeronave militar.

2. Estes mesmos feitos, cometidos por imprudencia grave, serán castigados coa pena de tres meses e un día a dous anos de prisión. En situación de conflito armado ou estado de sitio imporase a pena de prisión de seis meses a catro anos.

Artigo 64.

O militar con mando de forza ou unidade, comandante de buque de guerra ou aeronave militar que non manteña a debida disciplina nas forzas ao seu mando, tolere aos seus subordinados calquera abuso de autoridade ou extralimitacións das súas facultades ou non proceda coa dilixencia necesaria para impedir un delito militar será castigado coa pena de tres meses e un día a catro anos de prisión; poderase impor, ademais, a pena de perda de emprego ou, de ser o caso, a de inhabilitación absoluta para o mando de buque de guerra ou aeronave militar.

Sección 2.ª Extralimitacións no exercicio do mando

Artigo 65.

1. O militar que no exercicio do mando exceda arbitrariamente das súas facultades ou, prevaléndose do seu emprego, cargo ou destino, cometa calquera outro abuso grave será castigado coa pena de tres meses e un día a dous anos de prisión. Se emprega ou ordena exercer contra calquera persoa violencias innecesarias ou ordene, permita ou faga uso ilícito das armas, será castigado coa pena de catro meses a catro anos de prisión. Todo isto sen prexuízo, de ser o caso, da pena que corresponda polos resultados lesivos producidos, conforme o Código penal.

2. Imporase a pena de tres meses e un día a un ano de prisión ao militar que indebida e maliciosamente asuma ou reteña un mando ou destino.

Artigo 66.

O militar que expoña a unidade, o buque ou a aeronave ao seu mando a riscos innecesarios para o cumprimento da súa misión será castigado coa pena de tres meses e un día a dous anos de prisión ou, de ser o caso, a pena de inhabilitación absoluta para o mando de buque de guerra ou de aeronave militar. Se a transcendencia non é grave, sancionárase por vía disciplinaria militar.

CAPÍTULO V

Quebrantamento de servizo

Sección 1.ª Abandono de servizo

Artigo 67.

1. O militar que abandone un servizo de armas será castigado:

1.º Coa pena de dez a vinte anos de prisión, cando teña lugar fronte ao inimigo, rebeldes ou sediciosos.

2.º Coa pena de cinco a quince anos de prisión, cando teña lugar en situación de conflito armado ou estado de sitio, fóra das situacións expresadas no punto anterior, ou en circunstancias críticas.

3.º Nos demais casos, coa pena de tres meses e un día a dous anos de prisión.

2. O abandono de calquera outro servizo, cando teña lugar en situación de conflito armado ou estado de sitio, fronte ao inimigo, rebeldes ou sediciosos ou en circunstancias críticas, será castigado coa pena de seis meses a seis anos de prisión.

3. O militar que non se presente ao cumprimento dos servizos mencionados nos números anteriores, ou incumpra as súas obrigas ocasionando grave dano ao servizo, será castigado coas penas alí previstas na súa metade inferior.

Sección 2.ª Delitos contra os deberes do sentinela

Artigo 68.

1. O sentinela que abandone o seu posto será castigado:

1.º Coa pena de dez a vinte e cinco anos de prisión, cando teña lugar fronte ao inimigo, rebeldes ou sediciosos.

2.º Coa pena de dez a vinte anos de prisión, cando teña lugar en situación de conflito armado ou estado de sitio, fóra das situacións expresadas no punto anterior, ou en circunstancias críticas.

3.º Nos demais casos, coa pena de seis meses a seis anos de prisión.

2. O sentinela que incumpra as súas obrigas, ocasionando grave dano ao servizo, será castigado coas penas sinaladas no punto anterior na súa metade inferior.

Artigo 69.

O militar que incumpra os seus labores como encargado dun servizo de vixilancia dos espazos aéreos, control de tránsito, condución de aeronave ou axudas á navegación marítima ou aérea será castigado coa pena dun a seis anos de prisión. En situación de conflito armado, estado de sitio ou en circunstancias críticas imporase a pena de prisión de dez a vinte anos de prisión.

Sección 3.ª Embriaguez e intoxicación por drogas tóxicas en acto de servizo

Artigo 70.

O militar que, en acto de servizo de armas, voluntaria ou imprudentemente se embriague ou consuma drogas tóxicas, estupefacientes ou substancias psicotrópicas, de modo que a súa capacidade para prestalo desapareza ou diminúa, será castigado coa pena de tres meses e un día a un ano de prisión.

Cando cometa o feito un militar que, en calquera acto de servizo, exerza o mando, imporase a pena de prisión de seis meses a dous anos.

CAPÍTULO VI

Delitos de omisión do deber de socorro

Artigo 71.

1. O militar que non socorra, podendo facelo, unha forza, unidade, buque de guerra ou da Garda Civil ou aeronave militar, nacionais ou aliados, que se achen en situación de perigo, será castigado:

1.º Coa pena de cinco a quince anos de prisión, cando teña lugar en situación de conflito armado ou estado de sitio.

2.º Nos demais casos, coa pena de dous a oito anos de prisión.

2. Imporase a pena respectivamente sinalada no punto anterior, na súa metade inferior, cando se trate de calquera outro buque ou aeronave que se ache en situación de perigo.

3. O militar que non socorra, podendo facelo, unha forza, unidade, buque ou aeronave inimigos en perigo, cando ofrecesen a súa rendición, será castigado coa pena de catro meses a catro anos de prisión.

4. As mesmas penas se imporán ao militar que, impedido de prestar socorro, podendo facelo non demande con urxencia auxilio alleo.

Artigo 72.

1. O militar que non socorra, podendo facelo, o compañeiro que se ache en situación de perigo grave será castigado coa pena de tres meses e un día a dous anos de prisión. En situación de conflito armado ou estado de sitio imporase a pena de prisión de seis meses a seis anos.

2. O militar que, durante o desempeño dunha misión de colaboración coas administracións públicas nos supostos de grave risco, catástrofe, calamidade ou outras necesidades públicas, cometa o delito do artigo 195 do Código penal, será castigado coas penas alí establecidas, incrementadas nun quinto do seu límite máximo, sen prexuízo da aplicación do artigo 21 deste código.

3. Imporánselle as mesmas penas ao militar que, impedido de prestar socorro, non demande con urxencia auxilio alleo podendo facelo.

CAPÍTULO VII

Delitos contra a eficacia do servizo

Artigo 73.

O militar que, en situación de conflito armado ou estado de sitio e por imprudencia grave, cause en bens afectos ás Forzas Armadas ou Garda Civil os danos previstos nos artigos 264 a 266 do Código penal, ocasione que os medios ou recursos da Defensa ou Seguridade nacionais caian en poder do inimigo, ou prexudique gravemente unha operación militar, será castigado coa pena de seis meses a catro anos de prisión. Fóra da situación de conflito armado ou estado de sitio imporase a pena de prisión de tres meses e un día a dous anos ou multa de dous a seis meses.

Cando os danos causados se cometan mediante naufraxio, abordaxe ou varada, aterraxe indebida ou colisión con outra aeronave, ou se ocasione a perda dun buque de guerra ou aeronave militar, poderase impor, ademais, a pena de inhabilitación absoluta para o mando de buque de guerra ou aeronave militar.

Artigo 74.

O militar que non cumpra unha consigna xeral ou por imprudencia deixe de observar unha orde recibida será castigado, en situación de conflito armado ou estado de sitio, coa pena de prisión de catro meses a tres anos. Nos demais casos, se concorre dolo ou imprudencia grave e causa grave risco ou dano para o servizo, imporase a pena de tres meses e un día a seis meses de prisión ou multa de dous a seis meses.

Con todo, en ningún caso incorrerán en responsabilidade criminal os militares por desobedeceren unha orde que entrañe a execución de actos que manifestamente constitúan delito, en particular contra a Constitución, ou unha infracción manifesta, clara e terminante dunha norma con rango de lei ou do dereito Internacional dos conflitos armados.

Artigo 75.

Será castigado coa pena de tres meses e un día a dous anos de prisión o militar que:

1.º Execute ou non impida en lugar ou establecemento afecto ás Forzas Armadas ou á Garda Civil actos que poidan producir incendio ou estragos, ou orixine un grave risco para a seguridade da forza, unidade, establecemento, buque de guerra, buque da Garda Civil ou aeronave militar.

2.º Embarque en buque de guerra ou aeronave militar drogas tóxicas, estupefacientes ou substancias psicotrópicas.

3.º Incumpra, con infracción do establecido na Lei orgánica 9/2011, do 27 de xullo, de dereitos e deberes dos membros das Forzas Armadas, ou na Lei orgánica 11/2007, do 22 de outubro, reguladora dos dereitos e deberes dos membros da Garda Civil, os seus deberes militares fundamentais, ou os deberes técnicos esenciais da súa función específica, ocasionando grave dano para o servizo, sen prexuízo da pena que corresponda polos resultados lesivos producidos conforme o Código penal. Cando os feitos descritos neste punto se cometan por imprudencia grave, imporase a pena de tres meses e un día a seis meses de prisión ou multa de dúas a seis meses.

Artigo 76.

O militar que cometa algún dos delitos previstos nos artigos 368 a 371 do Código penal en instalacións afectas ás Forzas Armadas ou á Garda Civil, buques de guerra, buques da Garda Civil, aeronaves militares, campamentos ou durante exercicios ou operacións, será

castigado coas penas alí establecidas incrementadas nun quinto do seu límite máximo, salvo que o lugar de comisión ou a condición de autoridade ou funcional do suxeito activo do delito fosen tidas en conta polo referido código ao describir ou sancionar o delito. Todo isto sen prexuízo da aplicación do artigo 21 do presente código.

Serán, así mesmo, aplicables polos tribunais militares os artigos 372 a 378 do Código penal.

Artigo 77.

1. O militar que, por imprudencia grave e durante a execución dun acto de servizo de armas, cause a morte ou lesións constitutivas de delito, será castigado coas penas privativas de liberdade, respectivamente sinaladas no Código penal para o homicidio ou lesións imprudentes, incrementadas nun quinto, nos seus límites mínimo e máximo, sen prexuízo do disposto no artigo 21 deste código.

Fóra do acto de servizo de armas, a imprudencia profesional cos resultados antes previstos castigarase coas mesmas penas.

2. Se a imprudencia non é grave, imporase a pena de tres meses e un día a seis meses de prisión ou multa de dous a seis meses.

Artigo 78.

Será castigado coa pena de tres meses e un día a seis meses de prisión ou multa de dous a seis meses o militar que por imprudencia grave:

1.º Extravíe armas ou material de guerra, procedementos ou documentación oficial, que teña baixo a súa custodia por razón do seu cargo ou destino.

2.º Dea lugar á evasión de prisioneiros de guerra, presos ou detidos, cuxa condución ou custodia lle estea encomendada.

CAPÍTULO VIII

Delitos contra outros deberes do servizo

Artigo 79.

O militar que use pública e intencionadamente uniforme, divisas, distintivos ou insignias militares, medallas ou condecoracións que non teña dereito a usar será castigado coa pena de tres meses e un día a un ano de prisión.

Artigo 80.

O militar que, obrigado a iso, deixe de promover a persecución de delitos da competencia da xurisdición militar ou que, tendo coñecemento da súa comisión, non o poña en inmediato coñecemento dos seus superiores, ou non o denuncie ante a autoridade competente, será castigado coa pena de tres meses e un día a un ano de prisión.

TÍTULO V

Delitos contra o patrimonio no ámbito militar

Artigo 81.

1. O militar que, simulando necesidades para o servizo ou dereitos económicos a favor do persoal, solicite a asignación de crédito orzamentario para atención suposta será castigado coa pena de prisión de tres meses e un día a dous anos.

2. Se as cantidades así obtidas se aplican en beneficio propio, imporase a pena de dous a dez anos de prisión, que graduará o tribunal atendendo en especial ao lucro obtido.

Artigo 82.

1. O militar que cometa os delitos de furto, roubo, apropiación indebida ou dano previsto no Código penal en relación co equipamento regulamentario, materiais ou efectos que teña baixo a súa custodia ou responsabilidade por razón do seu cargo ou destino, será castigado coas penas establecidas no Código penal para tales delitos impostas na súa metade superior.

2. Se o militar non ten o equipamento, material ou efectos, afectados ao servizo das Forzas Armadas ou da Garda Civil, baixo a súa custodia ou responsabilidade, o límite mínimo das penas previstas no Código penal incrementaranse nun quinto.

3. Se se trata de material de guerra ou armamento, calquera que sexa o seu valor e o autor, mesmo cando este non teña a condición de militar, imporase a pena incrementada nun quinto do seu límite máximo.

4. Será de aplicación, de ser o caso, o artigo 21 do presente código.

Artigo 83.

O militar que, prevaléndose da súa condición, procure para si mesmo intereses en calquera clase de contrato ou operación que afecte a Administración militar ou cometa o delito previsto no artigo 441 do Código penal, será castigado coa pena de tres meses e un día a tres anos de prisión; poderase impor, ademais a pena de perda de emprego.

Artigo 84.

O particular ou empresario que, en situación de conflito armado ou estado de sitio, contratando coa Administración militar, incumpra na súa integridade as obrigas contraídas ou as cumpra en condicións defectuosas que desvirtúen ou impidan a finalidade do contrato, cando resulten afectados os intereses da defensa nacional, será castigado coa pena dun a oito anos de prisión. Así mesmo, poderanse impor as consecuencias accesorias previstas no artigo 129 do Código penal.

Artigo 85.

O que, con ánimo de lucro e con coñecemento da comisión dun delito contra o patrimonio no ámbito militar no cal non interviñese nin como autor nin como cómplice, axude os responsables para aproveitarse dos seus efectos ou reciba, adquira ou oculte tales efectos será castigado coas penas e medidas previstas en cada caso polos artigos 298, 303 e 304 do Código penal.

Disposición adicional primeira.

O Goberno, no prazo de dous anos a partir da entrada en vigor desta lei, remitirá ao Congreso dos Deputados un proxecto de lei orgánica de reforma da Lei orgánica 4/1987, do 15 de xullo, da competencia e organización da xurisdición militar.

Disposición adicional segunda.

Os autos e as sentenzas ditados polos órganos xudiciais militares, unipersoais e colexiados serán públicos, seguindo o mesmo sistema de publicación que o resto de resolucións xudiciais.

Para ese efecto, o Goberno ditará as disposicións oportunas para garantir tal publicidade.

Disposición transitoria primeira. *Aplicación da lei penal máis favorable.*

Os feitos punibles cometidos ata a entrada en vigor deste código serán castigados conforme o Código penal militar que se derroga, a menos que as disposicións da nova Lei

penal militar sexan máis favorables para o reo; nese caso aplicaranse estas, logo de audiencia deste.

Para determinar cal é a lei máis favorable, terase en conta a pena que correspondería ao feito axuizado coa aplicación das normas completas dun ou doutro código, así como a posibilidade de impor medidas de seguridade.

Disposición transitoria segunda. *Revisión de oficio de sentenzas firmes.*

Serán revisadas de oficio as sentenzas firmes non executadas total ou parcialmente que se ditasen antes da vixencia deste código, nas cales, conforme el, correspondese a absolución ou unha condena máis beneficiosas para o reo por aplicación taxativa dos seus preceptos e non polo exercicio do arbitrio xudicial.

Todo isto sen prexuízo de que o xuíz ou tribunal que no futuro poida telas en conta para efectos de reincidencia deba examinar previamente se o feito penado nelas deixou de ser delito ou se podería corresponderlle unha pena menor da imposta conforme este código.

Disposición transitoria terceira. *Aplicación de normas máis favorables en sentenzas que non gañasen firmeza.*

Nas sentenzas ditadas conforme a lexislación que se derroga e que non sexan firmes por estar pendentes de recurso, aplicaranse de oficio ou por instancia de parte os preceptos deste código, cando resulten máis favorables ao reo, logo de audiencia deste.

Disposición transitoria cuarta. *Apreciación da agravante de reincidencia.*

Para efectos da apreciación da agravante de reincidencia, entenderanse comprendidos no mesmo título do novo código aqueles delitos previstos no corpo legal que se derroga e que teñan análoga denominación e ataquen do mesmo xeito idéntico ben xurídico.

Disposición derogatoria única.

Queda derogada a Lei orgánica 13/1985, do 9 de decembro, de Código penal militar, así como cantas disposicións se opoñan ao establecido nesta lei orgánica.

Queda derogado o parágrafo derradeiro do artigo 13 da Lei orgánica 4/1987, do 15 de xullo, da competencia e organización da xurisdición militar.

Disposición derradeira primeira. *Modificación da Lei orgánica 4/1987, do 15 de xullo, da competencia e organización da xurisdición militar.*

Modifícase a Lei orgánica 4/1987, do 15 de xullo, da competencia e organización da xurisdición militar, no seguinte sentido:

Un. As referencias que esta lei orgánica realice á locución «tempo de guerra» entenderanse feitas á expresión «en situación de conflito armado».

Dous. Engádesse un novo número 1 bis ao artigo 12, co seguinte texto:

«1.bis. Os previstos nos capítulos I ao VIII do título XX do libro segundo do Código penal, cometidos en relación cos delitos e procedementos militares ou respecto dos órganos xudiciais militares e establecementos penais militares.»

Tres. Queda sen contido o parágrafo derradeiro do artigo 13.

Catro. O número 2 do artigo 23 queda redactado do seguinte modo:

«2. Da instrución e axuizamento en única instancia dos procedementos por delitos e faltas non disciplinarias, que sexan da competencia da xurisdición militar, contra os capitáns xenerais, xenerais de Exército, almirantes xenerais e xenerais do Aire, tenentes xenerais e almirantes calquera que sexa a súa situación militar,

membros do Tribunal Militar Central, fiscal togado, fiscais da Sala do Militar do Tribunal Supremo e fiscal do Tribunal Militar Central.»

Cinco. O número 5 do artigo 23 queda redactado da forma seguinte:

«5. Dos recursos xurisdicionais en materia disciplinaria militar que procedan contra as sancións impostas ou reformadas polo ministro de Defensa, ou impostas, confirmadas ou reformadas pola Sala de Goberno do Tribunal Militar Central.»

Seis. Os parágrafos primeiro e segundo do artigo 27 quedan redactados do seguinte modo:

«Os maxistrados procedentes do corpo xurídico militar serán nomeados por real decreto, referendado polo ministro de Xustiza e por proposta do Consello Xeral do Poder Xudicial, entre xenerais conselleiros togados e xenerais auditores con aptitude para o ascenso, en situación de servizo activo.

Para efectos da motivación da proposta de nomeamento, o Consello Xeral do Poder Xudicial solicitaralles con carácter previo aos aspirantes unha exposición dos seus méritos, así como ao Ministerio de Defensa a documentación que, de ser o caso, considere necesaria.»

Sete. Os parágrafos primeiro, segundo e terceiro do artigo 37 quedan redactados do seguinte modo:

«O auditor presidente do Tribunal Militar Central será nomeado por real decreto, por proposta do Consello Xeral do Poder Xudicial, entre xenerais conselleiros togados e xenerais auditores en situación de servizo activo. A presentación a real decreto farana os ministros de Xustiza e Defensa, que referendarán o nomeamento.

Os vogais togados do Tribunal Militar Central serán nomeados por real decreto, por proposta do Consello Xeral do Poder Xudicial, oída a Sala de Goberno do Tribunal Militar Central, entre xenerais auditores ou, na súa falta, oficiais xenerais do corpo xurídico militar en reserva, cuxo nomeamento non determinará cambio na súa situación administrativa. En ningún caso haberá menos de dous vogais togados en situación de actividade. A presentación a real decreto farana os ministros de Xustiza e Defensa, que referendarán o nomeamento.

Para os efectos da motivación da proposta de nomeamento, o Consello Xeral do Poder Xudicial solicitaralles con carácter previo aos aspirantes unha exposición dos seus méritos, así como ao Ministerio de Defensa a documentación que, de ser o caso, considere necesaria.»

Oito. O parágrafo primeiro do artigo 38 queda redactado do seguinte modo:

«Nos casos en que non poida actuar o auditor presidente por causa legal, substituirao o vogal togado de maior antigüidade de entre os que se atopen en servizo activo.»

Nove. O artigo 42 queda redactado do seguinte modo:

«A Sala de Goberno do Tribunal Militar Central estará integrada polo auditor presidente e a totalidade dos seus vogais togados en servizo activo, sen que caiba a substitución destes últimos.»

Dez. O artigo 47 queda redactado do seguinte modo:

«O auditor presidente e os vogais togados serán nomeados por real decreto, por proposta do Consello Xeral do Poder Xudicial, logo de informe motivado da Sala de Goberno do Tribunal Militar Central acerca dos méritos profesionais, académicos e científico-xurídicos dos aspirantes que acrediten a súa formación e capacidade nas materias propias da xurisdición militar, así como sobre cantas incidencias puidesen

afectalos durante a súa vida profesional e que poidan ter importancia para valorar a súa aptitude no desempeño da función xudicial.

Unha vez remitido o dito informe motivado ao Consello Xeral do Poder Xudicial, seguiranse posteriormente ante este último, para decidir as propostas de nomeamento, conforme a súa libre e discrecional ponderación, as normas regulamentarias de procedemento que este estableza para o efecto, e na súa falta observaranse, no que sexan de aplicación, as que regulan a provisión de prazas de nomeamento discrecional nos órganos xudiciais.

A presentación a real decreto farana os ministros de Xustiza e Defensa, que referendarán o nomeamento.»

Once. O parágrafo segundo do artigo 54 queda redactado da seguinte maneira:

«O seu nomeamento será efectuado mediante orde polo Consello Xeral do Poder Xudicial, logo de informe motivado da Sala de Goberno do Tribunal Militar Central, nos termos e polo procedemento expresados no artigo 47.»

Doce. Suprímese o segundo parágrafo do artigo 63.

Trece. O artigo 65 queda redactado do seguinte modo:

«Os membros do Corpo Xurídico Militar, para seren nomeados maxistrados da Sala do Militar do Tribunal Supremo, auditores presidentes ou vogais togados dos tribunais militares e xuíces togados militares, deberán estar en situación militar de servizo activo, coas excepcións previstas nesta lei.»

Catorce. O numeral 3 do artigo 66 queda redactado do seguinte modo:

«3. Por chegar á idade sinalada para cesar na situación de servizo activo ou cesar nela ao pasar a outra situación por disposición legal ou solicitude voluntaria e concedida. Os vogais togados do Tribunal Militar Central nomeados en situación de reserva cesarán cando cumpran a idade de retiro.»

Quince. O artigo 71 queda redactado do seguinte modo:

«Agás o disposto no artigo 63, a instrución e o coñecemento dos delitos competencia da xurisdición militar cometidos no estranxeiro corresponderán aos xulgados togados centrais militares e ao Tribunal Militar Central, así como aos xulgados togados militares territoriais e Tribunal Militar Territorial, con sede en Madrid, segundo as súas respectivas atribucións.»

Dezaseis. O artigo 115 queda redactado do seguinte modo:

«Os xefes de unidade independente, forzas destacadas, illadas ou con atribucións militares sobre un territorio, tan pronto como teñan coñecemento da comisión dun delito da competencia da xurisdición militar, perpetrado por quen lles estea subordinado ou cometido no lugar ou demarcación das súas atribucións, deberán comunicalo polo medio máis rápido posible ao xuíz togado militar competente e nomear un oficial ás súas ordes, asistido de secretario, para que incoe o correspondente atestado. Isto sen prexuízo das facultades disciplinarias que poidan exercer.»

Dezasete. O parágrafo segundo do artigo 119 queda redactado do seguinte modo:

«Non poderán ser nomeados instrutores nin secretarios de expedientes disciplinarios, salvo o disposto nos artigos 122 e 140 desta lei, nin de expedientes administrativos, salvo se se trata de expedientes en materia de persoal militar seguidos en relación con quen exerza un cargo xudicial, fiscal ou secretario relator,

nin desempeñarán funcións distintas das atribuídas expresamente por lei en garantía dalgún dereito.»

Dezaioito. O parágrafo cuarto do artigo 120 queda redactado da seguinte forma:

«A Sala de Goberno do Tribunal Militar Central será competente para resolver os casos que se presenten, dando conta ao Consello Xeral do Poder Xudicial para que se proceda ao cesamento no destino.»

Dezanove. O artigo 123 queda redactado da seguinte forma:

«A imposición das sancións disciplinarias por falta moi grave reguladas na Lei orgánica 8/2014, do 4 de decembro, de réxime disciplinario das Forzas Armadas, aos militares que exerzan funcións xudiciais corresponde en exclusiva á Sala de Goberno do Tribunal Militar Central. Esta mesma sala deberá ser oída cando se trate de militares que exerzan secretarías relatorías. Cando exerzan funcións fiscais, deberase oír no expediente o fiscal togado.»

Vinte. Queda sen contido o artigo 127.

Disposición derradeira segunda. *Modificación da Lei orgánica 2/1989, do 13 de abril, procesual militar.*

Modifícase a Lei orgánica 2/1989, do 13 de abril, procesual militar, no seguinte sentido:

Un. As referencias que esta lei orgánica realice á locución «tempo de guerra» entenderanse feitas á expresión «en situación de conflito armado».

Dous. O ordinal 1.º do artigo 398 queda redactado da seguinte maneira:

«1.º Os procesados por flagrante delito militar incluídos os comprendidos no artigo 9, número 2, alíneas a) e b) do Código penal militar, castigados coa pena de prisión cuxo límite mínimo sexa igual ou superior a dez anos, tendo en conta a pena que poida corresponder polo resultado lesivo conforme o Código penal.»

Disposición derradeira terceira. *Modificación da Lei 39/2007, do 19 de novembro, da carreira militar.*

A alínea a) do número 1 do artigo 112 da Lei 39/2007, do 19 de novembro, da carreira militar, queda redactada do seguinte modo:

«a) Condena, en sentenza firme, á pena de prisión do Código penal militar ou do Código penal, mentres se atope privado de liberdade e sen prexuízo do disposto na Lei orgánica de réxime disciplinario das Forzas Armadas, ou ás penas, principal ou accesoria, de suspensión militar de emprego ou suspensión de emprego ou cargo público.»

Disposición derradeira cuarta. *Modificación da Lei 29/2014, do 28 de novembro, de réxime de persoal do corpo da Garda Civil.*

A alínea a) do número 1 do artigo 91 da Lei 29/2014, do 28 de novembro, de réxime de persoal do corpo da Garda Civil, queda redactado do seguinte modo:

«a) Condena, en sentenza firme, á pena de prisión do Código penal militar ou do Código penal, mentres se encontre privado de liberdade e sen prexuízo do disposto na Lei orgánica 12/2007, do 22 de outubro, de réxime disciplinario da Garda Civil, ou ás penas, principal ou accesoria, de suspensión militar de emprego ou suspensión de emprego ou cargo público.»

Disposición derradeira quinta. *Modificación da Lei orgánica 8/2014, do 4 de decembro, de réxime disciplinario das Forzas Armadas.*

Engádesse ao artigo 7 da Lei orgánica 8/2014, do 4 de decembro, de réxime disciplinario das Forzas Armadas, o seguinte punto:

«32.bis. Constituír un grupo ou organización que persiga fins manifestamente ilegais que vulneren as regras esenciais que definen o comportamento do militar. Afiliarse, pertencer ou colaborar con tal grupo ou organización ou promover as súas actividades, publicitalas, así como inducir ou convidar outros militares a que o fagan.»

Disposición derradeira sexta. *Título competencial.*

Esta lei dítase ao abeiro da competencia que o artigo 149.1.6.^a da Constitución lle atribúe ao Estado en materia de lexislación penal. As disposicións derradeiras primeira e segunda dítanse ao abeiro da competencia en materia de lexislación procesual, atribuída ao Estado polo artigo 149.1.6.^a da Constitución. As disposicións derradeiras terceira, cuarta e quinta dítanse, respectivamente, ao abeiro da competencia que o artigo 149.1.4.^a e 149.1.29.^a da Constitución lle atribúe ao Estado en materia de defensa e Forzas Armadas e en materia de seguridade pública.

Disposición derradeira sétima. *Carácter de lei ordinaria.*

A disposición derradeira terceira e a disposición derradeira cuarta non teñen carácter de lei orgánica.

Disposición derradeira oitava. *Entrada en vigor.*

Esta lei orgánica entrará en vigor aos tres meses da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado» e aplicarase a todos os feitos punibles que se cometan a partir da súa vixencia.

Por tanto,
Mando a todos os españois, particulares e autoridades, que cumpran e fagan cumprir esta lei orgánica.

Madrid, 14 de outubro de 2015.

FELIPE R.

O presidente do Goberno,
MARIANO RAJOY BREY